

ODPADOVÉ FÓRUM

WASTE MANAGEMENT FORUM
Odborný měsíčník pro průmyslovou a komunální ekologii

9

září 2020
ročník 21

100 Kč

TÉMA MĚSÍCE

**Cirkulární ekonomika
Prevence vzniku odpadů**

DESIGN

REUSE
RECYCLE

REPURPOSE
& REUSE

TESCO

COLLECT

PARTNER ČÍSLA

TESCO

Cíle sběru pro televize, lednice a zářivky vyřeší problém s elektroodpadem v obcích

| Ing. Petr Číhal, kolektivní systém EKOLAMP

Ministerstvo životního prostředí připravilo novou odpadovou legislativu, která by měla vyřešit problém nebezpečného elektroodpadu (tj. zářivek, televizí, lednic), u kterého hrozí riziko, že by se mohl začít hromadit v obecních sběrných dvorech.

Současná právní úprava sběru elektroodpadu je již zastaralá a bohužel se v mnoha aspektech neosvědčila. Jednou z největších chyb aktuální odpadové legislativy je to, že v ní chybí povinné cíle sběru pro ty skupiny elektroodpadu, které mají charakter nebezpečného odpadu. Výrobci (a dovozci) elektrozařízení mají sice povinnost sbírat svá vysloužilá elektrozařízení (tedy elektroodpad), ale žádný právní předpis jim neukládá, kolik ho mají sebrat. Překvapuje Vás to? A proč? Vždyť jsme přeci v České republice.

Česká republika má, stejně jako ostatní členské země EU, povinnost sbírat elektroodpad. A to zejména proto, že značná část odpadních elektrozařízení (vysloužilých elektrických a elektronických výrobků) obsahuje nebezpečné látky (např. rtuť, freony, olovo atd.), jiné skupiny elektroodpadu zase obsahují zajímavé suroviny, které je možné dobře recyklovat (tj. zejména železo, hliník, měď, stříbro a zlato).

Výrobci (a dovozci) elektrozařízení si mohou sběr elektroodpadu zajišťovat sami, nebo si k tomuto účelu zřizují specializované soukromé firmy, tzv. ko-

lektivní systémy. V České republice je účastno kolem 3000 výrobců elektrozařízení. Zhruba 60 výrobců si zajišťuje sběr elektroodpadu individuálně, bez kolektivních systémů. Stát ani EU kolektivním systémům ani výrobcům bohužel žádným způsobem na sběr a ekologickou recyklaci elektroodpadu nepřispívá.

Elektroodpad se legislativně dělí na několik skupin, z nichž některé mají charakter nebezpečného (elektro)odpadu, protože obsahují látky, škodící zdraví i životnímu prostředí. Sem patří zejména zářivky, které obsahují velmi nebezpečnou rtuť.

Sběr a ekologická recyklace zářivek je díky tomu extrémně finančně náročná. Oproti tomu jiné typy elektroodpadu, jako třeba mobilní telefony, IT zařízení a některé domácí spotřebiče, jsou naopak z ekonomického úhlu pohledu zajímavé, protože se jejich sběrem a ekologickou recyklací dají získat dobře využitelné suroviny (železo, hliník, stříbro, zlato atd.).

V řadě vyspělých západoevropských zemích (jako je např. Velká Británie, Francie, Německo, ale i třeba Španělsko), které jsou environmentálně a eticky na daleko vyšší úrovni než Česká republika, jsou již delší dobu nastaveny jasné mechanismy zajišťující, aby povinné osoby byly nuceny sbírat nebezpečný elektroodpad. Bohužel, obdobný mechanismus v podobě tzv. specifických cílů na sběr těch skupin elektroodpadu, které mají charakter nebezpečného odpadu, v České republice zatím chybí.

MŽP proto přišlo s velmi propracovaným řešením, jak nastavit tyto

tzv. specifické/separátní cíle sběru na nebezpečný elektroodpad. Dané řešení spočívá v tom, že ty skupiny elektroodpadu, která mají charakter nebezpečného odpadu, tedy zejména světelné zdroje (zářivky obsahující rtuť), ale i televize a ledničky, mají své vlastní specifické (samostatné) cíle sběru. Tj. je stanoven jeden samostatný a závazný cíl sběru pro světelné zdroje, druhý pro chladničky a třetí pro televize.

Tím je zaručeno, že každá z těchto specifických skupin elektroodpadu bude opravdu sbírána a že jejich sběr nebude nahrazován sběrem jiných skupin elektroodpadu, které nejsou tak finančně náročné na ekologickou recyklaci. Pro zbývající skupiny elektroodpadu, které nemají charakter nebezpečného odpadu (tj. velké a malé spotřebiče a IT technika) je stanoven pouze jeden společný cíl sběru, protože u nich není riziko obsahu nebezpečných látek a sbírají se tedy primárně pro recyklaci surovin.

Zákon také nově stanoví kolektivním systémům povinnost sbírat elektroodpad, který uvedli na trh jeho členové, i několik let poté, co konkrétní firma/výrobce členství v daném kolektivním systému ukončila. Příspěvky jsou totiž vybírány dopředu na elektrovýrobky, které se teprve za několik let stanou elektroodpadem. I to by mělo významně napomoci tomu, aby nebezpečný elektroodpad nezatěžoval obce. Odstraní se tak problémy, které mohou vzniknout tehdy, pokud nějaký výrobce např. zkrachuje nebo odejde z trhu. Pro tyto případy jsou kolektivní systém nuceny tvořit finanční rezervy tak, aby se minimalizovalo riziko vzniku tzv. sirotčího odpadu. Tedy odpadu, ke kterému se nebude žádný výrobce hlásit.

Ministerstvo životního prostředí tedy přichází s velmi efektivním a chytrým řešením, které zajistí, že nebezpečný elektroodpad bude skutečně sbírán. Teď už jen zbývá zajistit, aby byly nové odpadové zákony co nejrychleji schváleny a brzy vstoupily v platnost. □

ekolamp zpětný odběr a recyklace elektrozařízení

Sbíráme a recyklujeme světelné zdroje a malé i velké elektro.

Pomáháme výrobcům, obcím, široké veřejnosti i životnímu prostředí.

Naším cílem není zisk, ale spravedlivá a otevřená recyklace pro všechny.

Více informací na
www.ekolamp.cz